

fantasy

for voksne

Skulle man forsøge at tegne et landkort over fantasy-genren, ville der åbenbare sig et forunderligt område: et land med dybe skove og brede vidder, mørke skygger og spraglede landsbyer, områder med sære vækster eller blot markeret med påskriften "Her er drager". Det er et land med snørklede og udviskede grænser til horror, science fiction, socialrealisme, ja sågår den folkelige krimigenre vil man møde her.

Fantasy er ikke blot bøger med drager eller troldmænd, henvendt til teenagere. Det, der kendetegner genren, er magien. Magien, der måtte være umuligt i den verden, vi kender og bevæger os i. Her er oplistet en række forskellige gode bøger, fra de store episke serier til de små romaner, hvor magien blot er som en glitren i baggrunden.

GRÆNSELANDET

Vores egen verden bliver stillet i et nyt perspektiv, når magien viser sig i skyggerne. Her er romaner, hvor magi og virkelighed bliver knudret sammen, og resultaterne er uforudsigelige men fascinerende.

Keith Donohue: Skifting

2006, 308 sider

En skifting er et troldebarn efterladt i stedet for et menneskebarn. Med udgangspunkt i den mytologi fortæller Donohue en gribende og intens historie om drengen Henry Day, der vil løbe hjemmefra men bliver taget af væsenerne i skoven. Historien følger hans nye liv i skoven og skiftingen, der tager hans plads blandt mennesker. Det er en bog, der konstant skifter for øjnene af en og holder en fast.

Zoran Živković: Biblioteket

2006, 149 sider

Den serbiske forfatter byder på seks korte historier fra et halvmagisk grænseland, hvor grænserne mellem bøger og virkelighed langsomt bryder sammen. Živković skriver for de, der holder af Borges' magiske realisme, og har med "Biblioteket" begået en bog om bøger og en bog for læsere.

Haruki Murakami: Trækopfuglens krønike

2003, 635 sider

Toru Okada er en helt almindelig og ganske stilfærdig mand. Da først hans kat og siden hans kone forsvinder, kommer han i kontakt med en række mærkværdige mennesker og besynderlige historier. Langsomt bliver han trukket ud af sin stille tilværelse og ud på en rejse, der bliver mere og mere uvirkelig.

Steven Hall: Råchokteksterne

2008, 445 sider

Hall opstiller sine helt egne og unikke regler for verden: Idéer har magt, og tankernes verden har deres helt egen økologi og deres helt egne rovdyr. Hovedpersonen bliver offer for et sådant: en ludovik, en begrebshaj, der kan lugte hans tanker. Hall bruger sproget som magi og skaber en genkendelig verden, hvor foruroligende ting stirrer gennem sprækkerne.

Scarlett Thomas: Mr. Y's forbandelse

2008, 545 sider

Scarlett Thomas leverer sin roman med en god portion filosofi. Titlens forbandelse siges at hvile over et værk af den obskure, victorianske forfatter Thomas Lumas, men da det lykkes den studerende Ariel Manto at få fat i bogen, opdager hun, at den giver adgang til vort fælles ubevidste. Desværre er hun ikke den eneste, som kender til bogens indhold. På baggrund af Ariels flugt fra et par skumle typer diskuterer forfatteren virkelighedens natur.

Jim Butcher: Stormfront

2009, 284 sider

Harry Dresden er detektiv af den gammeldags type. Han er hårdkogt og retskaffen, selv om ikke alle tror det, og så synes han at være målet for alverdens ulykker. Men de skurke, han bekæmper, er mere end gammeldags. Faktisk er de ofte ældgamle, udøde eller bare ekstremt onde. "Stormfront" er første bind i "Dresdenfilerne", der kombinerer action, spænding og masser af sort, sort humor.

GENNEM SPRÆKKERNE

Der, hvor de fleste nok genkender fantasy, er, når vore hovedpersoner bevæger sig gennem en verden, der ikke er vor egen. Og hvor nogle forfattere fremstiller vores verden med magien som et krydderi, så er der også de værker, hvor vores verden eksisterer side om side med en anden, oftest skjult verden, hvor mange ting kan ske.

Neil Gaiman: *Neverwhere*

1999, 290 sider

Fantasy handler om ofte om uvirkeligheden, der skinner gennem sprækkerne i verden. I "Neverwhere" falder Richard Mayhew mere eller mindre gennem de sprækker og opdager den skyggefulde verden, der eksisterer side om side med vores egen. Det er en verden fyldt med farer og undere og en enkel afgrundsdyb engel. Læs også Gaimans ganske anderledes "Stardust".

Guy Gavriel Kay: *Fionavar-gobelinen*

Udgivet samlet i 2001, 915 sider

Tre jurastuderende fra Toronto trækkes fra vores verden over til riget Fionavar, hvor de indblandes i kampen mellem godt og ondt. Kay skriver god gedigen klassisk fantasy med sans for det episke og knytter det sammen med vores verden.

1. Sommertræet
2. Den vandrende ild
3. Den mørkeste vej

Stephen King: *Det mørke tårn*

"Det sorte tårn" er en serie på ti bind, hvor King, der ellers mest er kendt som horror-forfatter, legende springer mellem genrer og verdener og bøger for den sags skyld. Sagaen om Det Sorte Tårn er historien om revolvermanden Rolands lange rejse mod titlens tårn og er et storslået epos, der kan læses på flere planer. Rolands forhistorie er også udgivet som tegneserier.

Serien består af:

1. Revolvermanden
 2. Udvælgelsen
 3. Ødemarken
 4. Troldmanden og glaskuglen
 5. Ulvene
 6. Susannah
 7. Det mørke tårn
- Tegneserierne:
1. Revolvermanden
 2. Den lange vej hjem

Charlotte Weitze

Charlotte Weitze skriver bøger og noveller, der foregår i tusmørket mellem sagn og virkelighed. Hun begår en særlig form for dansk magisk realisme, hvor eventyrverdenen bryder så småt igennem til vores hverdag – med et sikkert øje for sprog og stemning.

Novellesamlinger:

1. Skifting
 2. Bjergtaget
 3. Mørkets egne
- Romaner:
1. Fandekke
 2. Brevbæreren

Cassandra Clare: *Dødens instrumenter*

Den velkendte historie om den unge pige, der indblandes i en skjult krig mellem overnaturlige kræfter får en stilleg, humoristisk og actionfyldt behandling i Cassandra Clares serie. Det er "Vampyrjægeren Buffy" opdateret til et nyt årtusind.

LINKS

Imladris - www.imladris.dk/

Danmarks Tolkienforening. Er man fan af JRR Tolkien, byder foreningen på masser af materiale om forfatteren og værker.

FRA EN NÆSTEN GENKENDELIG FORTID

Fortiden er et andet land, især når den bliver set gennem fantasy-genrens optik.

Helle Ryding: Morganas kilder

Helle Ryding har begået en ganske unik fantasy-trilogi dybt grundet i den danske sagnverden. Fra et næsten genkendeligt Danmark må den unge pige **Elisa finde sin skæbne i Morgana, hvor både lys og mørk magi hersker.**

1. Den Sorte Ravens forbandelse
2. De fire vinde
3. Regnbuestøv

Susanna Clarke: Jonathan Strange og Mr. Norrell

2005, 767 sider

Clarkes mursten af en roman starter i et 1800-tals England, der nok er genkendeligt på mange måder, men hvor magi i lang tid har været en uomstridelig virkelighed og nu stort set er blevet til et akademisk felt. Magikeren Mr. Norrell sætter sig for at bevise, at der stadig findes **praktisk magi. Han står for at ændre verden, men det bliver i samspil med den arrogante, unge Jonathan Strange.**

Lian Hearn: Otoriklanens fortællinger

Hearn griber til Japans historie med serien om Otoriklanan. Han blander sit fantasy-drama med masser af passion og politik.

- 0 Sværdets stemme (forhistorie)
1. Nattergalens sang
2. Hejrens tegn
3. I månens skygge
4. Tempelfuglens fjer

Garth Nix: Abhorsen

Abhorsens-serien foregår dels i Ancelstierre, der meget minder om et genkendelig England i den nære fortid, dels i Det Gamle Rige, hvor hovedpersonen Sabriel kæmper for at lade de døde forblive døde.

Serien består af:

1. Sabriel
2. Lirael
3. Abhorsen
4. Uhyret i glasmontren (afsluttet kortroman)

Tim Davys:

1. Amberville
2. Lanceheim

Tim Davys rækker tilbage til en nærmere fortid, nemlig første halvdel af det 19. århundrede og noir-krimien. Men han blander det med noget så overraskende som nuttede tøjdyr i hovedrollerne og en helt særegen mytologi. Det gør bøgerne til en helt speciel læseoplevelse.

Johanne Hildebrandt: Sagaen om Valhal

1. Freja
2. Idun
3. Saga fra Valhal

Den nordiske fortid får sin helt egen behandling i "Sagaen om Valhal", hvor Johanne Hildebrandt tager sagnene for pålydende og fortæller om de nordiske guders liv og levned, med masser af drama.

LINKS

Den elektriske kanin - denelektriskekanin.dk/

Anmeldelser af bøger og tegneserier inden for de fantastiske genrer. Der anmeldes både værker på dansk og engelsk.

Fantastiske Forfattere - www.fantastiskeforfattere.dk

Nystartet side, der bringer interviews med forfattere til fantastisk litteratur. Her får forfatterne selv lov til at fortælle om deres værker - både romaner, novellesamlinger og tegneserier.

I EN ANDEN VERDEN

Elvere, hobbitter, troldmænd og andre har alle tider ført læserne ind i verdener, der er dybt forskellige fra vor egen. Her er der ingen spor af den genkendelige verden, men der er undere, som ikke kunne eksistere andre steder, og væsener, som forhåbentlig ikke kan.

JRR Tolkien: Ringenes Herre

"Ringenes herre" er det stykke fantasy, som stort set alle kender. Det er et stort værk med dybt mytologisk afsæt, som spreder sig ud over den trilogi, som også har hærgat biografier og fjernsyn overalt.

"Höbbitten" fortæller, hvordan Saurons ring havnede i lommen hos en undselig hobbit.

"Eventyret om ringen", "De to tårne" og "Kongen vender tilbage" er den episke fortælling om Midgårds kamp mod den onde Sauron

"Silmarillion" er en række myter og sagn, der lægger bunden for Tolkiens verden og viser det store stykke arbejde, han har gjort.

"Hurins børn" er en mytisk fortælling fra Midgårds første alder, fuldendt af Tolkiens søn.

Terry Pratchett: Diskverden

Terry Pratchett er en gudsbenådet humorist, og hans mest kendte frembringelse er Diskverden. Det er en flad verden, der balancerer på ryggen af fire elefanter, som igen står på ryggen af en skildpadde, der svømmer gennem universet. Serien starter som parodier på klassisk fantasy, men med hvert bind bliver de til mere end det.

Diskverden

1. Magiens farve
 2. Det fantastiske lys
 3. Den ottende datter
 4. Dødens lærling
 5. Megamagikeren
- Mageløs Maurice og hans rådsnare roter (udenfor kronologi)
- Tiffany Smertling:
1. De små blå mænd
 2. En hat fuld af himmel
 3. Vintersmeden

Christian Haun: Jor

2005, 300 sider

Den danske forfatter har begået en fantasyroman, der er mere beskidt end de fleste. Her kæmper personerne sig først gennem barndommen og siden gennem mudderet, da borgerkrig bryder ud i landet Novavon. Der er ikke tale om klassisk fantasy med heltemodige ridere og stor magi, men om en kompleks verden, hvor intet er ligetil.

Mervyn Peake: Gormenghast

Titus Groan er den 77. jarl af Gormenghast og vokser op i det gotisk dystre slot, der synes at brede sig over umådelige områder, samtidig med at det er umuligt klaustrofobisk. Peakes verden er en verden af sten og dybe skygger, hvor intriger vokser vildt.

1. Titus Groan
2. Gormenghast
3. Titus alene

Patrick Rothfuss: Kongedræberkroniken

To bind er der indtil videre kommet i Patrick Rothfuss' velfortalte fantasyserie. Historien starter på en hyggelig lille kro, men da krofatteren Kvothe først begynder at fortælle sin historie, starter dramaet. Det er en frisk og spændende historie, der langsomt og uafvendeligt bevæger sig mod store, dramatiske hændelser.

1. Vindens navn
2. Dragedræberen

Alex Uth: Marskens hemmelighed

2007, 199 sider

Heirik vokser op i marsken i et lille samfund, hvor alt foregår med bevidstheden om det næsten mytiske Stille Folk, der lever i landet omkring dem. Da det er hans tid til at træde ind i de voksnes rækker, nægter marsken at tage mod hans offer, og uden nogen ved det, svæver han i et ingenmandsland. Men han opdager snart, at hans verden rummer langt flere hemmeligheder end blot overgangen fra barn til voksen.

SERIERNE

Den mere episke del af fantasy-genren har en forkærlighed for de længere historier, hvilket betyder, at der er adskillige serier at kaste sig over. Her er et udvalg.

David Eddings

David Eddings skriver bøger, hvor melodramaet er i fokus, og scenen er besat med riddere og magi.

Ridder Jernhøg-bøgerne

1. Eleniaden (4 bøger)
2. Ridder Jernhøg (6 bøger)

Belgarion/Malloreon-sagaen

1. Belgarion sagaen (10 bøger)
2. Malloreon sagaen (10 bøger)

Dragonlance

Dragonlance-serierne starter med at omhandle en lille gruppe venner, der involveres i selve gudernes kampe. Grundet seriens popularitet er den **udvidet til at omhandle flere af universets afkroge.**

Flere serier - her i foreslået læserækkefølge

1. Krøniker (6 bind)
2. Legender (6 bind)
3. Heltenes børn (4 bind)
4. Kaos krøniken (2 bind)
5. Sjæle-krøniken (6 bind)
6. Døde-krøniken (4 bind)
7. Forhistorier (12 bind)
8. Heltesagn (12 bind)
9. Draconianer krøniken (4 bind)
10. Dragonlance fortællinger (2 bind)
11. Minotaurkrøniken (6 bind)
12. De glemte krøniker (indtil videre 2 bind)

John Flanagan:

Skyggens lærling

I et fantasy-univers med masser af middelalderstemning kommer Will i lære hos Skyggen og dermed Kongens efterretningstjeneste.

1. Gorldans ruiner
2. Den brændende bro
3. Det vinterfrosne land
4. Pagten med skandierne
5. Troldmanden i nord
6. Belejring af Macindaw
7. Løsepenge
8. Clonmels konger

LINKS

Fantastik - www.fantastik.dk

Foreningen Fantastik beskæftiger sig med alle de fantastiske genrer: fantasy, science fiction, horror og andet. Hjemmesiden rummer både anmeldelser, forskellige diskussionsfora, masser af links og andet. Desuden udgiver foreningen cirka 4 gange om året bladet Himmelskibet, som også rummer en oversigt over al ny fantastisk litteratur på dansk.

www.bibliotek.dk

Udarbejder: Janus Andersen · Omslag: Jonna Madsen, Okaysion Design
Udgiver: © Biblioteksmedier as, Ballerup 2010 · Tryk: Nofoprint, Helsingør · Varenr.: 47111004